

พ.ร.อ.

ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการ
บริหารกิจการ
บ้านเมือง **ที่ดี**

- ฉบับกายวิภาค -

ฟ้าทาทิ เบอร์ 16

 ฟ้าสีทาทิ เบอร์ 16

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖
และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒
ฉบับภายในภาค

นิยามศัพท์

๑. ส่วนราชการ หมายความว่า

- ส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม และ
- หน่วยงานอื่นของรัฐที่อยู่ในกำกับของราชการฝ่ายบริหาร
- แต่ ไม่รวมถึง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. รัฐวิสาหกิจ หมายความว่า รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดย พระราชบัญญัติ หรือ พระราชกฤษฎีกา

การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี คือ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

๑. เกิด ประโยชน์สุข ของประชาชน
๒. เกิด ผลสัมฤทธิ์ ต่อภารกิจของรัฐ
๓. มี ประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
๔. ไม่มีขั้นตอน การปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
๕. มีการ ปรับปรุงภารกิจ ของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
๖. ประชาชนได้รับการ อำนวยความสะดวก และได้รับการตอบสนองความต้องการ
๗. มีการ ประเมินผล การปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๑. การบริหารราชการเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชน

๑.๑ หมายถึง (วัตถุประสงค์)

- การปฏิบัติราชการที่มีเป้าหมายเพื่อให้เกิดความผาสุก และ
- ความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ความสงบ และ ปลอดภัยของสังคมส่วนรวม ตลอดจน
- ประโยชน์สูงสุดของประเทศ

๑.๒ ส่วนราชการต้องการดำเนินการ

- การกำหนดภารกิจต้องเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ และ สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐ และ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา
- การปฏิบัติภารกิจของส่วนราชการต้องเป็นไปโดย ซื่อสัตย์สุจริต สามารถตรวจสอบได้ และ มุ่งให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน ทั้งใน ระดับประเทศ และ ท้องถิ่น
- ก่อนเริ่มดำเนินการ ส่วนราชการต้องจัดให้มีการศึกษาวิเคราะห์ผลดี และ ผลเสีย ให้ครบถ้วนทุกด้าน กำหนดขั้นตอนการดำเนินการที่โปร่งใส มีกลไกตรวจสอบการดำเนินการในแต่ละขั้นตอน **ในกรณีที่ภารกิจใดจะมีผลกระทบต่อประชาชน** ส่วนราชการต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน หรือชี้แจงทำความเข้าใจเพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักถึงประโยชน์ที่ส่วนรวมจะได้รับจากภารกิจนั้น
- ให้เป็นหน้าที่ของข้าราชการที่จะต้องคอยรับฟังความคิดเห็นและความพึงพอใจของสังคมโดยรวมและประชาชนผู้รับบริการ
- ในกรณีที่เกิดปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินการ ให้ส่วนราชการดำเนินการ แก้ไขปัญหาและอุปสรรคนั้นโดยเร็ว ในกรณีที่ปัญหาหรืออุปสรรคนั้นเกิดขึ้นจากส่วนราชการอื่นหรือระเบียบข้อบังคับที่ออกโดยส่วนราชการอื่น ให้ส่วนราชการแจ้งให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทราบเพื่อดำเนินการแก้ไขปรับปรุงโดยเร็วต่อไป และให้แจ้ง ก.พ.ร. ทราบด้วย

๒. การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ (เรื่องแผน)

๒.๑ ส่วนราชการต้องปฏิบัติดังนี้

- ก่อนจะดำเนินการตามภารกิจใด ส่วนราชการต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการไว้เป็นการล่วงหน้า
- การกำหนดแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการต้องมี

- รายละเอียดของขั้นตอนระยะเวลา
- งบประมาณที่จะต้องใช้ในการดำเนินการของแต่ละขั้นตอน
- เป้าหมายของภารกิจ
- ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ
- ตัวชี้วัดความสำเร็จของภารกิจ

- ส่วนราชการต้องจัดให้มี การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติราชการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ส่วนราชการกำหนดขึ้น ซึ่งต้องสอดคล้องกับมาตรฐานที่ ก.พ.ร. กำหนด

- ในกรณีที่ การปฏิบัติภารกิจ หรือ การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติราชการ เกิดผลกระทบต่อประชาชน ให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการที่จะต้องดำเนินการแก้ไขหรือบรรเทาผลกระทบนั้น หรือเปลี่ยนแปลงแผนปฏิบัติราชการให้เหมาะสม

๒.๒ ภารกิจใดมีความเกี่ยวข้องกับหลายส่วนราชการ หรือ เป็นภารกิจที่ใกล้เคียงหรือต่อเนื่องกัน ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องนั้นกำหนดแนวทางการปฏิบัติราชการการบริหารราชการแบบบูรณาการร่วมกัน

๒.๓ ส่วนราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการ เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ

๒.๔ ก.พ.ร. อาจเสนอต่อ คณะรัฐมนตรี เพื่อกำหนดมาตรการกำกับกับการปฏิบัติราชการ โดยวิธีการจัดทำความตกลงเป็นลายลักษณ์อักษรหรือโดยวิธีการอื่นใด เพื่อแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ

๒.๕ ให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการนั้นโดยจัดทำเป็น **แผน ๕ ปี** ซึ่งต้องสอดคล้องกับ

- ยุทธศาสตร์ชาติ
- แผนแม่บท
- แผนการปฏิรูปประเทศ
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา
- แผนอื่นที่เกี่ยวข้อง

ในวาระเริ่มแรก การจัดทำแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการเป็นแผนห้าปี ให้จัดทำเป็น **แผน ๓ ปี** โดยมีหัวระยะเวลาตั้งแต่ **ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕**

๒.๖ ในกรณีที่กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณกำหนดให้ส่วนราชการต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการเพื่อขอรับงบประมาณ ให้สำนักงบประมาณและ ก.พ.ร. ร่วมกันกำหนดแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ

๒.๗ เมื่อ **นายกรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่ง ให้หัวหน้าส่วนราชการมีหน้าที่สรุปผลการปฏิบัติราชการ และให้ข้อมูลต่อนายกรัฐมนตรีคนใหม่** ตามที่นายกรัฐมนตรีคนใหม่สั่งการ ทั้งนี้เพื่อให้นายกรัฐมนตรีคนใหม่จะได้ใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณากำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินต่อไป

๓. การบริหารราชการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ (เรื่องเงิน)

๓.๒ ประสิทธิภาพ ให้ส่วนราชการกำหนด

- เป้าหมาย
- แผนการทำงาน
- ระยะเวลาแล้วเสร็จของงาน
- งบประมาณที่จะต้องใช้ในแต่ละงาน

และต้องเผยแพร่ให้ข้าราชการและประชาชนทราบทั่วกันด้วย

๓.๓ ให้ส่วนราชการจัดทำบัญชีต้นทุนในงานบริการสาธารณะแต่ละประเภทขึ้น

ให้ส่วนราชการคำนวณรายจ่ายต่อหน่วยของงานบริการสาธารณะที่อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการนั้นตามระยะเวลาที่กรมบัญชีกลางกำหนด และรายงานให้หน่วยงานดังนี้ทราบ

- สำนักงบประมาณ / กรมบัญชีกลาง / ก.พ.ร.

ในกรณีที่รายจ่ายต่อหน่วยของงานบริการสาธารณะใดของส่วนราชการใดสูงกว่าส่วนราชการอื่น ให้ส่วนราชการนั้นจัดทำแผนการลดรายจ่ายต่อหน่วย เสนอ สำนักงบประมาณ / กรมบัญชีกลาง / ก.พ.ร. ทราบ และถ้ามีได้มีข้อทักท้วงประการใดภายใน ๑๕ วันก็ให้ส่วนราชการดังกล่าวถือปฏิบัติตามแผนการลดรายจ่ายนั้นต่อไปได้

๓.๔ ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ สำนักงบประมาณ ร่วมกันจัดให้มีการประเมินความคุ้มค่าในการปฏิบัติภารกิจของรัฐที่ส่วนราชการดำเนินการอยู่ เพื่อรายงาน คณะรัฐมนตรีสำหรับเป็นแนวทางในการพิจารณาว่าภารกิจใดสมควรจะได้ดำเนินการต่อไปหรือยุบเลิก และเพื่อประโยชน์ในการจัดตั้งงบประมาณของส่วนราชการในปีต่อไป ทั้งนี้ตามระยะเวลาที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ในการประเมินให้คำนึงถึงประเภทและสภาพของแต่ละ ภารกิจ ความเป็นไปได้ของภารกิจ ประโยชน์ที่รัฐและประชาชนจะพึงได้ และรายจ่ายที่ต้องเสียไปก่อนและหลังที่ส่วนราชการดำเนินการด้วย

ความคุ้มค่า หมายความว่า ประโยชน์หรือผลเสียทางสังคม และ ประโยชน์หรือผลเสียอื่น ซึ่งไม่อาจคำนวณเป็นตัวเงินได้ด้วย

๓.๕ ในการจัดซื้อหรือจัดจ้าง ให้ส่วนราชการดำเนินการโดย เปิดเผย และ เที่ยงธรรม โดยพิจารณาถึง ประโยชน์และผลเสียทางสังคม ภาระต่อประชาชน คุณภาพ วัตถุประสงค์ ที่จะใช้ราคา และประโยชน์ระยะยาวของส่วนราชการที่จะได้รับประกอบกัน

ในกรณีที่วัตถุประสงค์ในการใช้เงินเป็นเหตุให้ต้องคำนึงถึงคุณภาพและการดูแลรักษา เป็นสำคัญ ให้สามารถกระทำได้โดย **ไม่ต้องถือราคาต่ำสุดในการเสนอซื้อหรือจ้างเสมอไป**

๓.๖ ในการปฏิบัติภารกิจใด หากส่วนราชการจำเป็นต้องได้รับ อนุญาต อนุมัติ หรือ ความเห็นชอบ จากส่วนราชการอื่น ให้ส่วนราชการที่มีอำนาจอนุญาต อนุมัติ หรือ ให้ความเห็นชอบดังกล่าว แจ้ง ผลการพิจารณาให้ส่วนราชการที่ยื่นคำขอทราบ ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำขอ

ในกรณีที่เรื่องใดมี กำหนดขั้นตอนนั้นต้องใช้ระยะเวลาเกิน ๑๕ วัน ให้ส่วนราชการที่มีอำนาจอนุญาต อนุมัติหรือให้ความเห็นชอบ ประกาศกำหนดระยะเวลาการพิจารณาไว้ให้ส่วน ราชการอื่นทราบ

ส่วนราชการใดที่มีอำนาจอนุญาต อนุมัติหรือให้ความเห็นชอบ มิได้ดำเนินการให้ หากเกิด ความเสียหายใดขึ้น ให้ถือว่าข้าราชการซึ่งมีหน้าที่ เกี่ยวข้องและหัวหน้าส่วนราชการนั้น **ประมาทเลินเล่ออย่าง ร้ายแรง** เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าความล่าช้า นั้นมิได้เกิดขึ้นจากความผิดของตน

๓.๗ ในการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาใด ๆ ให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการ ที่รับผิดชอบในปัญหานั้น ๆ จะต้องพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดโดยเร็ว

- การตั้งคณะกรรมการขึ้นพิจารณา วินิจฉัย ให้ดำเนินการได้เท่าที่จำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้
- ในการพิจารณาเรื่องใด ๆ โดยคณะกรรมการ เมื่อคณะกรรมการมีมติเป็นประการใด ให้มติของคณะกรรมการผูกพันส่วนราชการซึ่งมีผู้แทนร่วมเป็นกรรมการอยู่ด้วย แม้ว่าในการ พิจารณาวินิจฉัยเรื่องนั้นผู้แทนของส่วนราชการที่เป็นกรรมการจะมีได้เข้าร่วม พิจารณาวินิจฉัยก็ตาม ถ้ามีความเห็นแตกต่างกันสองฝ่าย ให้บันทึกความเห็นของกรรมการฝ่ายข้างน้อยไว้ให้ปรากฏในเรื่อง นั้นด้วย

๓.๘ **หลัก** การสั่งราชการโดยปกติให้กระทำเป็นลายลักษณ์อักษร

เว้นแต่ ในกรณีที่ ผู้บังคับบัญชาจำเป็นที่ไม่อาจสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรในขณะนั้น จะสั่งราชการด้วยวาจาก็ได้ แต่ให้ผู้รับคำสั่งนั้นบันทึกคำสั่งด้วยวาจาไว้เป็นลายลักษณ์อักษรและเมื่อได้ปฏิบัติราชการตามคำสั่ง ดังกล่าวแล้ว ให้บันทึกรายงานให้ผู้สั่งราชการทราบ

๔. การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๔.๑ ให้ส่วนราชการมีการกระจายอำนาจตัดสินใจเกี่ยวกับ การสั่ง การอนุญาต การอนุมัติการปฏิบัติราชการ

- **เพื่อให้** เกิดความรวดเร็วและ ลดขั้นตอนการปฏิบัติราชการ
- **มุ่งผลให้** เกิดความสะดวก และ รวดเร็วในการบริการประชาชน

- เมื่อได้มีการกระจายอำนาจตัดสินใจแล้ว ให้ส่วนราชการกำหนดหลักเกณฑ์การควบคุม ติดตาม และกำกับดูแล การใช้อำนาจและความรับผิดชอบของผู้รับมอบอำนาจ และผู้มอบอำนาจไว้ด้วย **หลักเกณฑ์ดังกล่าวต้อง ไม่สร้างขั้นตอน หรือ การกลั่นกรองงานที่ไม่จำเป็น**

- การปฏิบัติงานของข้าราชการ ในกรณีนี้หากสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือโทรคมนาคมแล้วจะ

- เป็นการลดขั้นตอน
- เพิ่มประสิทธิภาพ
- ประหยัดค่าใช้จ่าย
- ไม่เกิดผลเสียหายแก่ราชการ

ให้ส่วนราชการดำเนินการให้ข้าราชการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือโทรคมนาคมตามความเหมาะสม และ กำลังเงินงบประมาณ

- เมื่อส่วนราชการใดได้มีการกระจายอำนาจ หรือได้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศฯแล้ว ให้ส่วนราชการนั้นเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

๔.๒ เพื่อประโยชน์ในการกระจายอำนาจตัดสินใจ ก.พ.ร. ด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จะกำหนดหลักเกณฑ์ และ วิธีการ หรือ แนวทางในการ กระจายอำนาจตัดสินใจ ความรับผิดชอบระหว่างผู้มอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจ และการลด ขั้นตอนในการปฏิบัติราชการให้ส่วนราชการถือปฏิบัติก็ได้

๔.๓ ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริการประชาชน หรือ การติดต่อ ประสานงานระหว่าง ส่วนราชการด้วยกัน ให้ส่วนราชการแต่ละแห่งจัดทำ

- แผนภูมิขั้นตอน และ
- ระยะเวลาการดำเนินการ
- รวมทั้งรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในแต่ละขั้นตอน

เปิดเผยไว้ ณ

๑. ที่ทำการของส่วนราชการ และ
๒. ในระบบเครือข่ายสารสนเทศของส่วนราชการ เพื่อให้ประชาชนหรือผู้ที่ เกี่ยวข้องเข้าตรวจสอบได้
  - การบริการประชาชน และ การติดต่อประสานงานระหว่างส่วนราชการด้วยกัน ต้องกระทำโดยใช้ **แพลตฟอร์มดิจิทัลกลาง** ที่ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) กำหนดด้วย
  - ในวาระเริ่มแรก ให้สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) จัดให้มี แพลตฟอร์มดิจิทัลกลาง เพื่อให้ส่วนราชการใช้ในการบริการประชาชนและการติดต่อประสานงานระหว่างกันได้ ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ
  - ให้เป็นหน้าที่ของ**หัวหน้าส่วนราชการ**ที่จะต้องดำเนินการให้การบริการประชาชนและการติดต่อ ประสานงานระหว่างส่วนราชการด้วยกัน โดยการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลกลางให้แล้วเสร็จภายใน ๒ ปีนับแต่ พ้นกำหนดเวลาที่กำหนด (คือ ๙๐ วัน ตามหัวข้อด้านบน)

๔.๔ จัดตั้งศูนย์บริการร่วม

- ในกระทรวงหนึ่ง ให้เป็นหน้าที่ของปลัดกระทรวงที่จะต้องจัดให้ส่วนราชการภายใน กระทรวงที่รับผิดชอบปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริการประชาชนร่วมกัน**จัดตั้งศูนย์บริการร่วม**
- ในศูนย์บริการร่วม ให้จัดให้มี**เจ้าหน้าที่**รับเรื่องราวต่าง ๆ และ ดำเนินการส่งต่อให้ เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการต่อไป โดยให้มี**ข้อมูล และ เอกสาร**ที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของทุกส่วนราชการในกระทรวง รวมทั้งแบบคำขอต่าง ๆ ไว้ให้ พร้อมทั้งจะบริการประชาชนได้ ณ ศูนย์บริการร่วม
- ให้เป็นหน้าที่ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องที่จะต้อง**จัดพิมพ์รายละเอียดของเอกสาร** หลักฐาน ที่ประชาชนจะต้องจัดหามาในการ ขออนุมัติ หรือ ขออนุญาต ในแต่ละเรื่องมอบให้แก่เจ้าหน้าที่ของ ศูนย์บริการร่วม และ ให้เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ศูนย์บริการร่วมที่จะต้องแจ้งให้ประชาชนที่มา ติดต่อได้ทราบ ในครั้งแรกที่มาติดต่อและตรวจสอบว่าเอกสารหลักฐานที่จำเป็นดังกล่าวที่ประชาชน ได้ยื่นมาครบถ้วนหรือไม่ พร้อมทั้งแจ้งให้ทราบถึงระยะเวลาที่ต้องใช้ดำเนินการในเรื่องนั้น
- ในการยื่นคำร้องหรือคำขอต่อศูนย์บริการร่วม ให้ถือว่าเป็นการยื่นต่อส่วนราชการที่ เกี่ยวข้องทั้งหมดตามที่ระบุไว้ในกฎหมายหรือกฎแล้ว
- หากมีปัญหาหรืออุปสรรคในการปฏิบัติราชการให้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กำหนดในกฎหมาย หรือ กฎในเรื่องใด ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง แจ้ง ให้ ก.พ.ร. ทราบ เพื่อดำเนินการ เสนอคณะรัฐมนตรีให้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการตามกฎหมายหรือกฎนั้นต่อไป
- ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ จัดให้ส่วนราชการที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการ บริการประชาชนในเรื่องเดียวกันหรือ ต่อเนื่องกันในจังหวัด อำเภอ ร่วมกันจัดตั้งศูนย์บริการร่วมไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ หรือสถานที่อื่นตามที่เห็นสมควร โดยประกาศให้ประชาชนทราบ

๕. การปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการ

๕.๑ ให้ส่วนราชการจัดให้มีการทบทวนภารกิจของตนว่าภารกิจใด มีความจำเป็น หรือ สมควรที่จะได้ดำเนินการต่อไปหรือไม่ โดยคำนึงถึง

- แผนการบริหารราชการแผ่นดิน
- นโยบายของคณะรัฐมนตรี
- กำลังเงินงบประมาณของประเทศ
- ความคุ้มค่าของภารกิจและสถานการณ์ อื่นประกอบกัน

- กำหนดเวลาในการจัดให้มีการทบทวนตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่ ก.พ.ร. กำหนด

- ในกรณีที่ส่วนราชการเห็นควร ยกเลิก ปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงภารกิจ ให้ส่วน ราชการดำเนินการปรับปรุง อำนาจ หน้าที่ โครงสร้าง และอัตรากำลัง ของส่วนราชการให้สอดคล้องกัน และเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อดำเนินการต่อไป

- ในกรณีที่ ก.พ.ร. พิจารณาแล้วเห็นว่าภารกิจของรัฐที่ส่วนราชการใดสมควร เปลี่ยนแปลง ยกเลิก หรือเพิ่มเติม ให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา เมื่อ คณะรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว ให้ส่วนราชการนั้นดำเนินการปรับปรุงภารกิจ อำนาจหน้าที่ โครงสร้าง และอัตรากำลังของส่วนราชการนั้นให้สอดคล้องกัน

๕.๒ **หลัก** ในกรณีที่มีการ ยุบ เลิก โอน หรือรวม ส่วนราชการใดทั้งหมดหรือ บางส่วน ห้ามมิให้จัดตั้งส่วนราชการที่มีภารกิจหรืออำนาจหน้าที่ที่มีลักษณะเดียวกันหรือ คล้ายคลึงกันกับส่วนราชการดังกล่าวขึ้นอีก

- เว้นแต่**
๑. มีการเปลี่ยนแปลงแผนการบริหารราชการแผ่นดิน และ
  ๒. มีเหตุผลจำเป็นเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ หรือ เศรษฐกิจของประเทศ หรือ รักษาผลประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน
  ๓. ได้รับความเห็นชอบจาก ก.พ.ร

๕.๓ ส่วนราชการมีหน้าที่ สำรวจ ตรวจสอบ และทบทวนกฎหมาย ที่อยู่ในความรับผิดชอบ เพื่อดำเนินการ ยกเลิก ปรับปรุง หรือจัดให้มี กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือ ประกาศขึ้นใหม่

- ให้ทันสมัยและเหมาะสมกับสถานการณ์ หรือ
- สอดคล้องกับความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม และ ความมั่นคงของประเทศ
- ทั้งนี้โดยคำนึงถึง ความสะดวกรวดเร็ว และ ลดภาระของประชาชนเป็นสำคัญ และ
- นำความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ ของประชาชนมาประกอบการพิจารณาด้วย

๕.๔ ในกรณีที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือ ประกาศ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการใด

- ไม่สอดคล้อง
- ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน
- ไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศ
- เป็นอุปสรรคต่อการประกอบกิจการหรือการดำรงชีวิตของประชาชน หรือ
- ก่อให้เกิดภาระหรือความยุ่งยากต่อประชาชน เกินสมควร

ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอแนะต่อส่วนราชการนั้นเพื่อดำเนินการแก้ไขโดยเร็วต่อไป

- ในกรณีที่ส่วนราชการที่ได้รับการเสนอแนะไม่เห็นด้วยกับคำเสนอแนะของ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ให้เสนอเรื่องต่อ คณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาวินิจฉัย

๖. การอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน

๖.๑ ในการปฏิบัติราชการที่เกี่ยวข้องกับการบริการประชาชน หรือ ติดต่อ ประสานงานระหว่าง ส่วนราชการด้วยกัน ให้ส่วนราชการกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงานแต่ละงาน และ ประกาศให้ ประชาชนและข้าราชการทราบเป็นการทั่วไป

- แต่ส่วนราชการใดไม่ได้กำหนด ระยะเวลาแล้วเสร็จของงานใด และ ก.พ.ร. พิจารณาเห็นว่างานนั้น มีลักษณะที่สามารถกำหนด ระยะเวลาแล้วเสร็จได้ หรือ ส่วนราชการได้กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จไว้แต่ ก.พ.ร. เห็นว่าเป็น ระยะเวลาที่ล่าช้าเกินสมควร ก.พ.ร. จะกำหนดเวลาแล้วเสร็จให้ส่วนราชการนั้นต้องปฏิบัติ ก็ได้ ให้เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาที่จะต้องตรวจสอบให้ข้าราชการปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลา

๖.๒ เมื่อส่วนราชการใดได้รับการติดต่อสอบถามเป็นหนังสือ จากประชาชน หรือ จากส่วนราชการ ด้วยกันเกี่ยวกับงานที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการนั้น ให้เป็นหน้าที่ของ ส่วนราชการนั้นที่จะต้องตอบ คำถามหรือแจ้งการดำเนินการให้ทราบ ภายใน ๑๕ วัน

๖.๓ ให้ส่วนราชการจัดให้มีระบบเครือข่ายสารสนเทศของส่วนราชการเพื่ออำนวยความสะดวก ให้แก่ประชาชน และ ต้องจัดทำในระบบเดียวกับที่กระทรวง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจัดให้มีขึ้น

๖.๔ เพื่ออำนวยความสะดวกและความรวดเร็วแก่ประชาชนในการติดต่อกับ ส่วนราชการทุกแห่ง ให้ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจัดให้มีระบบเครือข่ายสารสนเทศกลางขึ้น

- ในกรณีที่ส่วนราชการใดไม่อาจจัดให้มีระบบเครือข่ายสารสนเทศของส่วนราชการได้ อาจร้องขอให้ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารดำเนินการจัดทำระบบเครือข่ายสารสนเทศของส่วนราชการ ดังกล่าวก็ได้ในการนี้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจะขอให้ส่วนราชการให้ความช่วยเหลือด้าน บุคลากร ค่าใช้จ่าย และข้อมูลในการดำเนินการก็ได้

๖.๕ ในกรณีที่ส่วนราชการได้รับคำร้องเรียน เสนอแนะ หรือ ความคิดเห็น เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติราชการ อุปสรรค ความยุ่งยาก หรือ ปัญหาอื่นใดจากบุคคลใด โดยมีข้อมูล และ สารระตามสมควร ให้เป็นหน้าที่ของ ส่วนราชการนั้นที่จะต้องพิจารณาดำเนินการให้ลุล่วงไป และ ในกรณีที่มีที่อยู่ของบุคคลนั้นให้แจ้งให้บุคคลนั้น ทราบผลการดำเนินการด้วย ทั้งนี้อาจแจ้งให้ทราบผ่านทาง ระบบเครือข่ายสารสนเทศของส่วนราชการด้วยก็ได้ ถ้าแจ้งผ่านทางระบบเครือข่ายสารสนเทศ ไม่ให้เปิดเผยชื่อ หรือ ที่อยู่ ของผู้ร้องเรียน

๖.๖ ให้ส่วนราชการที่มีอำนาจออก กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ เพื่อใช้บังคับกับ ส่วนราชการอื่น มีหน้าที่ตรวจสอบว่ากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศนั้น เป็นอุปสรรคหรือก่อให้เกิดความ ยุ่งยาก ซ้ำซ้อน หรือความล่าช้า ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการอื่นหรือไม่ เพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ให้เหมาะสมโดยเร็วต่อไป (ตรวจสอบเอง)

ถ้าได้รับ การร้องเรียน หรือ เสนอแนะ จากข้าราชการหรือส่วนราชการอื่นในเรื่องใด ให้ส่วนราชการที่ ออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศนั้นพิจารณาโดยทันที และในกรณีที่เห็นว่าการร้องเรียนหรือเสนอแนะ นั้นเกิดจากความเข้าใจผิด หรือ ความไม่เข้าใจ ให้ชี้แจงให้ผู้ร้องเรียนหรือเสนอแนะทราบภายใน ๑๕ วัน (ร้องเรียนจากส่วนราชการอื่น)

การร้องเรียนหรือเสนอแนะจะแจ้งผ่าน ก.พ.ร. ก็ได้ในกรณีที่ ก.พ.ร. เห็นว่า กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศใดมีลักษณะตามวรรคหนึ่ง ให้ ก.พ.ร. แจ้งให้ส่วนราชการที่ออก กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือ ประกาศนั้นทราบเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไข หรือยกเลิก ต่อไปโดยเร็ว (ก.พ.ร.จัดการเอง)

๖.๗ การปฏิบัติราชการในเรื่องใด ๆ โดยปกติให้ถือว่าเป็นเรื่องเปิดเผย เว้นแต่กรณีมีความจำเป็น อย่างยิ่งเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของประเทศความมั่นคงทางเศรษฐกิจ การรักษาความสงบ เรียบร้อยของประชาชน หรือการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล จึงให้กำหนดเป็นความลับได้เท่าที่จำเป็น (เปิดเผยเป็นหลักปกปิดเป็นข้อยกเว้น)

๖.๘ ส่วนราชการต้องจัดให้มีการเปิดเผยข้อมูล

- เกี่ยวกับงบประมาณรายจ่ายแต่ละปี
- รายการเกี่ยวกับการจัดซื้อหรือจัดจ้างที่จะดำเนินการในปีงบประมาณนั้น และ
- สัญญาใด ๆ ที่ได้มีการอนุมัติให้จัดซื้อหรือจัดจ้างแล้ว

ให้ประชาชนสามารถขอดูหรือตรวจสอบได้ ณ สถานที่ทำการของส่วนราชการ และ ระบบเครือข่ายสารสนเทศของส่วนราชการ ทั้งนี้ การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวต้องไม่ก่อให้เกิดความได้เปรียบหรือเสียเปรียบหรือความเสียหายแก่บุคคลใดในการจัดซื้อหรือจัดจ้าง

ในการจัดทำสัญญาจัดซื้อหรือจัดจ้าง ห้ามมิให้มีข้อความ หรือ ข้อตกลงที่ ห้ามมิให้เปิดเผยข้อความ หรือข้อตกลงในสัญญาดังกล่าว เว้นแต่ ข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลที่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือ ข้อบังคับที่เกี่ยวกับการคุ้มครองความลับทางราชการ หรือในส่วนที่เป็นความลับทางการค้า

๗. การประเมินผลการปฏิบัติราชการ

๗.๑ ให้ส่วนราชการจัดให้มี **คณะผู้ประเมินอิสระ** ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ คุณภาพการให้บริการ ความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการ ความคุ้มค่าในภารกิจ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ ก.พ.ร. กำหนด

๗.๒ ส่วนราชการอาจจัดให้มีการประเมินภาพรวมของผู้บังคับบัญชาแต่ละระดับหรือหน่วยงานในส่วนราชการก็ได้ ทั้งนี้ การประเมินดังกล่าวต้องกระทำเป็นความลับและเป็นไปเพื่อประโยชน์แห่งความสามัคคีของข้าราชการ

๗.๓ ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคล ให้ส่วนราชการประเมินโดยคำนึงถึง

- ผลการปฏิบัติงานเฉพาะตัวของข้าราชการผู้นั้นในตำแหน่งที่ปฏิบัติ
- ประโยชน์ และ
- ผลสัมฤทธิ์ที่หน่วยงานที่ข้าราชการผู้นั้นสังกัดได้รับ จากการปฏิบัติงานของข้าราชการผู้นั้น

๗.๔ ในกรณีที่ส่วนราชการใดดำเนินการให้บริการที่มีคุณภาพและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด รวมทั้งเป็นที่พึงพอใจแก่ประชาชน ให้ ก.พ.ร. เสนอ คณะรัฐมนตรี จัดสรรเงินเพิ่มพิเศษเป็น **บำเหน็จความชอบ** แก่ส่วนราชการ หรือ ให้ส่วนราชการใช้เงินงบประมาณเหลือจ่ายของส่วนราชการนั้น เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือจัดสรรเป็นรางวัลให้ข้าราชการในสังกัด ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ.ร. กำหนดโดย ความเห็นชอบ ของคณะรัฐมนตรี

๗.๕ เมื่อส่วนราชการใดดำเนินงานไปตามเป้าหมาย สามารถเพิ่มผลงาน และผลสัมฤทธิ์โดยไม่เพิ่มค่าใช้จ่าย และ คุ้มค่าต่อภารกิจของรัฐ หรือสามารถดำเนินการตามแผนการลดค่าใช้จ่ายต่อหน่วยได้ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.พ.ร. กำหนด ให้ ก.พ.ร. เสนอคณะรัฐมนตรี **จัดสรรเงินรางวัลการเพิ่มประสิทธิภาพ** ให้แก่ส่วนราชการนั้น หรือให้ส่วนราชการใช้เงินงบประมาณเหลือจ่ายของส่วนราชการนั้น เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือจัดสรรเป็นรางวัลให้ข้าราชการในสังกัด ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ.ร. กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

๘. บทเบ็ดเตล็ด

๘.๓ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ตามแนวทางของพระราชกฤษฎีกานี้ โดยอย่างน้อยต้องมีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ

- การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน และ
- การอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชนที่

***ให้เป็นหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยดูแลและให้ความช่วยเหลือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำ

๘.๔ ให้ องค์การมหาชนและรัฐวิสาหกิจ จัดให้มีหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามแนวทางของพระราชกฤษฎีกานี้

ถ้า ก.พ.ร. เห็นว่าองค์การมหาชนหรือรัฐวิสาหกิจใดไม่จัดให้มีหลักเกณฑ์ หรือมีแต่ไม่สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกานี้ ให้แจ้งรัฐมนตรีซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลองค์การมหาชนหรือรัฐวิสาหกิจ เพื่อพิจารณาสั่งการให้องค์การมหาชนหรือรัฐวิสาหกิจนั้นดำเนินการให้ถูกต้องต่อไป

*** ทุกอย่างใน พ.ร.ฎ.นี้ คือ ๑๕ วัน